

पाठ्यक्रम सेमेस्टर पद्धति
एम. ए. पूर्व – क्लासिक्स

- (क) क्लासिक्सशब्देन प्राच्यसंस्कृतवाङ्मयमधिप्रेतम् ।
- (ख) अत्र वेद-व्याकरण-साहित्य-दर्शन-ज्योतिष-पुराणेतिहास-धर्मशास्त्राणि भविष्यन्ति ।
- (ग) प्रतिविषयं प्रश्नपत्रचतुष्टयं भविष्यति ।
- (घ) प्रतिप्रश्नपत्रं शतम् अङ्काः भविष्यन्ति ।
- (ङ) प्रश्नोत्तरभाषा संस्कृतमेव ।
- (च) संस्कृतभाषायाः साहित्यस्य च विस्तृतज्ञानम् अपेक्षितम् ।

(१) वेदः

प्रथमं प्रश्नपत्रम्

धर्मशास्त्र – पुराणेतिहासौ (पेपर कोड 0751)

सेमेस्टर- 1

इकाई- 1	पारस्करगृह्यसूत्रम् (प्रथमं काण्डम्) प्रकाशक— प्रकाशन विभाग वाराणसेय संस्कृत विश्वविद्यालय, वाराणसी – 2	40
इकाई- 2	मनुस्मृतिः (प्रथम द्वितीय अध्यायौ) प्रकाशक — चौखम्बा विद्याभवन चौक वाराणसी । आन्तरिक मूल्यांकनम्	40 20

सेमेस्टर- 2

इकाई- 3	महाभारतम् (शान्ति – पर्वणि नारायणीय पर्वणः अध्यायः 335 तः 350 पर्यन्तम्) प्रकाशक – गीताप्रेस गोरखपुर ।	40
इकाई - 4	श्रीमद्भागवतम् (रासपञ्चाध्यायीमात्रम्), प्रकाशक – वेंकटेश्वर प्रेस, मुम्बई । आन्तरिक मूल्यांकनम्	40 20

द्वितीयं प्रश्नपत्रम्

भाषाविज्ञानं पालिप्राकृतं च (पेपर कोड 0752)

सेमेस्टर- 1

इकाई- 1	(क) भाषाविज्ञानम् –	
	भाषा-लक्षणम् , उत्पत्ति-विकासौ , ध्वनियन्त्रम् , ध्वनीनामुत्पत्तिः , ध्वनिग्रामः , व्याकरणिक धारा , आकृतिमूलकवर्णाकरणम् , भारोपीयभाषापरिवारे हिन्द ईरानी शाखा , वैदिकसंस्कृत-लौकिकसंस्कृतयोः संस्कृतप्राकृतयोः तुलनात्मकमध्ययनम् ।	40
इकाई - 2	स्फोटः तदभेदाः , चतुर्विधा वाक् , पदलक्षणम् , वाक्यार्थबोधः , शब्दार्थसम्बन्धः , शब्दनित्यत्ववादः , स्वरव्यंजनलक्षणम् , उच्चारणस्थानानि , प्रयत्नानि ।	40
	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

Hale
 डॉ. बहुरामी हाले
 अध्यक्ष, केन्द्रीय विद्यालय

सेमेस्टर- 2

इकाई- 3	(ख) पालिप्राकृतम्	
	मध्य भारतीय भाषा चयनम् (डॉ. वीरमणी उपाध्याय)	
(1)	महाभिनिक्खमनम् , धम्मपदसंग्रहो , जवसकुणजातको , सुप्पारकजातको , धनीयसुत्तम् , मालुक्यपुत्तगाथा , महापजापतिगोतमीगाथा ।	
(2)	(प्राकृताप्रशंशसंग्रहः) :- गाहासत्तसई , वज्जालगगम् , कर्पूरमंजरी , गउडवहो , अपभ्रंशमुक्तकसंग्रहः ।	40

इकाई- 4	अभिलेखः -	
	स्कन्दगुप्तस्य भीतरी स्तम्भलेखः , यशोधर्मणः मन्दसौराभिलेखः , द्वितीय पुलकेशिनः एहोल प्रस्तरलेखः , भोजराजस्य ग्वालियर प्रशस्तिः , यादव रामचन्द्रस्य पैठण पात्राभिलेखः ।	40
	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

सहायक ग्रन्थः -

प्राचीन भारतीय अभिलेखों का अध्ययन – वासुदेव उपाध्याय
पालि प्राकृत अपभ्रंश संग्रह – राम अवध पाण्डेय, रविनाथ मिश्र, प्रकाशक – विश्वविद्यालय प्रकाशन चौक वाराणसी ।

तृतीय प्रश्नपत्रम्(पेपर कोड 0753)

सेमेस्टर- 1

इकाई- 1	कात्यायन श्रौतसूत्रम् (अध्यायः प्रथमः)	40
इकाई- 2	कात्यायन श्रौतसूत्रम् (अध्यायः द्वितीयः)	40
	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

सेमेस्टर- 2

इकाई- 3	शुक्ल यजुर्वेद प्रातिशाख्यम् (1 – 3 अध्यायाः)	40
इकाई- 4	यज्ञ तत्त्व प्रकाशः (चिनस्वामीकृत)	40
	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

चतुर्थ प्रश्नपत्रम्(पेपर कोड 0754)

सेमेस्टर- 1

इकाई- 1	निरुक्तम् – यास्काचार्यप्रणीतम् (अध्यायः 7)	40
इकाई- 2	निरुक्तम् – यास्काचार्यप्रणीतम् (अध्यायः 8)	40
	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

सेमेस्टर- 2

इकाई – 3	निरुक्तम् – यास्काचार्यप्रणीतम् (अध्यायः 9)	40
इकाई – 4	वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी – भट्टोजीदीक्षित प्रणीता (स्वर प्रक्रिया मात्रम्) , प्रकाशक – चौखम्बा संस्कृत सीरीज ऑफिस वाराणसी ।	40
	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

सहायक ग्रन्थः – वैदिक कोश , प्रकाशक – राष्ट्रीय संस्कृत संस्थान , दिल्ली

(2) व्याकरणम्

प्रथमं प्रश्नपत्रम् (पेपर कोड 0751)

वेदवत् भविष्यति

द्वितीय प्रश्नपत्रम् (पेपर कोड 0752)

वेदवत् भविष्यति

तृतीयं प्रश्नपत्रम् (पेपर कोड 0755)

सेमेस्टर- 1

इकाई- 1	महाभाष्यम् (चतुर्थाहिनकम्)	40
इकाई- 2	महाभाष्यम् (पंचमाहिनकम्)	40
	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

सेमेस्टर- 2

इकाई- 3	महाभाष्यम् (पष्ठाहिनकम्)	40
इकाई- 4	लघुशब्देन्दुशेखरः नागेशभट्टविरचितः (अच् सन्धिमात्रम्) , प्रकाशक – चौखम्बा संस्कृत सीरीज ऑफिस वाराणसी ।	40
	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

सहायक ग्रन्थः –

- 1 काशिका – न्यास पद मंजरी सहिता (प्रथमो भागः) प्रकाशक – प्राच्य भारती प्रकाशन वाराणसी
- 2 महाभाष्यम् (1 – 9 आहिनक)
- 3 लघुशब्देन्दुशेखरः नागेशभट्टविरचितः

चतुर्थं प्रश्नपत्रम् (पेपर कोड 0756)

सेमेस्टर- 1

इकाई- 1	वैयाकरण भूषणसारः (धात्वर्थ प्रकरणम्) कौण्डभट्ट विरचितः (10 कारिका:)	40
इकाई- 2	वैयाकरण भूषणसारः (धात्वर्थ प्रकरणम्) कौण्डभट्ट विरचितः (अवशिष्टांशः)	40
	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

सेमेस्टर- 2

इकाई- 3	परमलघु मंजुषा नागेशभट्टकृता (शक्ति लक्षणा व्यंजना)	40
इकाई- 4	परमलघु मंजुषा नागेशभट्टकृता (स्फोट निपातार्थ विचार प्रकरणानि)	40
	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

सहायक ग्रन्थः —

- 1 स्फोटवादः नागेशभट्ट विरचितः , प्रकाशक – चौखम्बा संस्कृत सीरीज ऑफिस वाराणसी ।
- 2 स्फोट सिद्धिः , प्रकाशक – चौखम्बा संस्कृत सीरीज ऑफिस वाराणसी ।
- 3 वैयाकरण भूषणसारः – कौण्डभट्ट विरचितः ।
- 4 परमलघु मंजुषा – नागेशभट्टः ।

(३) साहित्यम्

प्रथमं प्रश्नपत्रम् (पेपर कोड 0751)

वेदवत् भविष्यति

द्वितीय प्रश्नपत्रम् (पेपर कोड 0752)

वेदवत् भविष्यति

तृतीयं प्रश्नपत्रम् (पेपर कोड 0757)

सेमेस्टर— 1

इकाई— 1	वकोवितजीवितम् कुन्तकाचार्यविरचितम् (प्रथमोन्मेषमात्रम्)	40
इकाई— 2	काव्यप्रकाशः मम्मटाचार्यविरचितः (5,6,7,8 उल्लासाः)	40
	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

सेमेस्टर— 2

इकाई— 3	काव्यालंकारसूत्रवृत्तिः वामनाचार्यविरचिता (1,2,3 अधिकरणानि)	40
इकाई— 4	काव्यमीमांसा राजशेखरविरचिता (4,5,6 अध्यायाः)	40
	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

सहायक ग्रन्थ—

- 1 वकोवितजीवितम् कुन्तकाचार्यविरचितम्
- 2 काव्यप्रकाशः मम्मटाचार्यविरचितः , प्रकाशक – ज्ञान मण्डल लिमिटेड वाराणसी
- 3 काव्यालंकारसूत्रवृत्तिः वामनाचार्यविरचिता
- 4 काव्यमीमांसा राजशेखरविरचिता , प्रकाशक – बिहार राष्ट्रभाषा परिषद् , पटना बिहार

चतुर्थं प्रश्नपत्रम् (पेपर कोड 0758)

सेमेस्टर— 1

इकाई— 1	नाट्यशास्त्रम् भरतमुनिप्रणीतम् (अभिनवभारतीयुक्तौ प्रथमद्वितीयाध्यायौ)	40
इकाई— 2	औचित्यविचारचर्चा क्षेमन्द्विविरचिता (सम्पूर्ण) प्रकाशक चौखम्बा संस्कृत सीरीज ऑफिस वाराणसी ।	40
	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

सेमेस्टर— 2

इकाई— 3	काव्यालङ्कारः भामहाचार्यविरचितः (प्रथमपरिच्छेदः) प्रकाशक— बिहार राष्ट्रभाषा परिषद् , पटना बिहार	40
इकाई— 4	काव्यालङ्कारः भामहाचार्यविरचितः (षष्ठपरिच्छेदः) प्रकाश— बिहार राष्ट्रभाषा परिषद् , पटना बिहार	40
	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

(4) ज्योतिषम्

प्रथमं प्रश्नपत्रम् (पेपर कोड 0751)

वेदवत् भविष्यति

द्वितीय प्रश्नपत्रम् (पेपर कोड 0752)

वेदवत् भविष्यति

तृतीयं प्रश्नपत्रम् (पेपर कोड 0759)

सेमेस्टर- 1

इकाई— 1—2 जातकपारिजातः (01, 02 अध्यायौ) , प्रकाशक – चौखम्बा संस्कृत सीरीज ऑफिस वाराणसी ।	80
आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

सेमेस्टर- 2

इकाई— 3—4 जातकपारिजातः (03, 04 अध्यायौ) , प्रकाशक – चौखम्बा संस्कृत सीरीज ऑफिस वाराणसी ।	80
आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

चतुर्थं प्रश्नपत्रम् (पेपर कोड 0760)

सेमेस्टर- 1

इकाई — 1 गणकतरंगिणी , श्री सुधाकरद्विवेदीकृता	40
इकाई— 2 सर्वानन्दकरणम् (पूर्वार्द्धम्)	40
आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

सेमेस्टर- 2

इकाई— 3 धराभ्रमः , प्रकाशक – चौखम्बा संस्कृत सीरीज ऑफिस वाराणसी ।	40
इकाई— 4 वास्तवचन्द्र शृङ्गोन्नति साधनम् , प्रकाशक – चौखम्बा संस्कृत सीरीज ऑफिस वाराणसी ।	40
आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

(5) दर्शनम्

प्रथमं प्रश्नपत्रम् वेदवत् भविष्यति

द्वितीय प्रश्नपत्रम् वेदवत् भविष्यति

तृतीयं प्रश्नपत्रम्

सेमेस्टर- 1

इकाई— 1 स्यादवादमंजरी मल्लिषेण विरचिता (1—10 कारिकाः) चौखम्बा संस्कृत सीरीज ऑफिस वाराणसी	40
इकाई— 2 स्यादवादमंजरी मल्लिषेण विरचिता (11—24 कारिकाः) चौखम्बा संस्कृत सीरीज ऑफिस वाराणसी	40
आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

सेमेस्टर- 2

इकाई- 3	स्यादवादमंजरी मल्लिषेण विरचिता (कारिका: 25 तः समाप्तिपर्यन्तम्) ,प्रकाशक – चौखम्बा संस्कृत सीरीज ऑफिस वाराणसी ।	40
इकाई - 4	विज्ञप्तिमात्रासिद्धिः वसुबन्धुविरचिता;प्रकाशक – चौखम्बा संस्कृत सीरीज ऑफिस वाराणसी । आन्तरिक मूल्यांकनम्	40 20

चतुर्थ प्रश्नपत्रम्

सेमेस्टर- 1

इकाई- 1	न्यायसिद्धान्तमुक्तावली विश्वनाथविरचिता (शब्दखण्डमात्रम्) ,प्रकाशक – चौखम्बा संस्कृत सीरीज ऑफिस वाराणसी ।	40
इकाई- 2	सांख्यतत्त्वकौमुदी वाचस्पतिमिश्रकृता (कारिका: 01 तः 20 पर्यन्तम्) ,प्रकाशक – चौखम्बा संस्कृत सीरीज ऑफिस वाराणसी । आन्तरिक मूल्यांकनम्	40 20

सेमेस्टर- 2

इकाई- 3	सांख्यतत्त्वकौमुदी वाचस्पतिमिश्रकृता (कारिका: 21 तः समाप्तिपर्यन्तम्) , प्रकाशक – चौखम्बा संस्कृत सीरीज ऑफिस वाराणसी ।	40
इकाई- 4	कठोपनिषद् (शांकरभाष्य संहिता) प्रकाशक – गीताप्रेस गोरखपुर । आन्तरिक मूल्यांकनम्	40 20

(6) पुराणेतिहासः

प्रथमं प्रश्नपत्रम् वेदवत् भविष्यति

द्वितीयं प्रश्नपत्रम् वेदवत् भविष्यति

तृतीयं प्रश्नपत्रम्

सेमेस्टर- 1

इकाई- 1-2	श्रीमद्भागवतम् दशमस्कन्धस्य (पूर्वार्द्धम्)	80
	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

सेमेस्टर- 2

इकाई- 3-4	रामायणम् वाल्मीकिविरचितम् (अयोध्या काण्ड मात्रम्) ,प्रकाशक –गीताप्रेस गोरखपुर	80
	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

चतुर्थ प्रश्नपत्रम्

सेमेस्टर- 1

इकाई- 1-2	ब्रह्मवैर्वतं पुराणम् ,प्रकाशक – काशीराज ट्रस्ट रामनगर , वाराणसी ।	80
	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

सेमेस्टर- 2

इकाई- 1-2 अष्टादश पुराण परिचयः , श्री कृष्णमणि त्रिपाठी रचितः 80

आन्तरिक मूल्यांकनम् 20

(7) धर्मशास्त्रम्

प्रथमं प्रश्नपत्रम् वेदवत् भविष्यति

द्वितीयं प्रश्नपत्रम् वेदवत् भविष्यति

तृतीयं प्रश्नपत्रम्

सेमेस्टर- 1

इकाई- 1-2 याज्ञवल्क्य (प्रायशिच्छायायमात्रम्) , प्रकाशक – चौखम्बा संस्कृत सीरीज ऑफिस वाराणसी । 80

आन्तरिक मूल्यांकनम् 20

सेमेस्टर- 2

इकाई- 3-4 निर्णयसिद्धुः कमलाकरभट्टप्रणीतः (तृतीय परिच्छेद मात्रम्) , प्रकाशक – वैकटेश्वर प्रेस, मुम्बई । 80

आन्तरिक मूल्यांकनम् 20

चतुर्थं प्रश्नपत्रम्

सेमेस्टर- 1

इकाई- 1-2 दायभागः जीमूतवाहन ,प्रकाशक –चौखम्बा संस्कृत सीरीज ऑफिस वाराणसी । 80

आन्तरिक मूल्यांकनम् 20

सेमेस्टर- 2

इकाई- 1-2 प्रायशिच्छायागः 80

आन्तरिक मूल्यांकनम् 20

पाठ्यक्रम सेमेस्टर पद्धति:
एम. ए. अन्तिम— कलासिक्स (कोड 072)

- (क) कलासिक्सशब्देन प्राच्यसंस्कृतवाङ्मयमभिप्रेतम्।
- (ख) प्रतिविषयं प्रश्नपत्रचतुष्टयं भविष्यति।
- (ग) प्रतिप्रश्नपत्रं शतम् अङ्काः भविष्यन्ति।
- (घ) प्रश्नोत्तरभाषा संस्कृतमेव।
- (ङ) संस्कृतभाषायाः साहित्यस्य च विस्तृतज्ञानम् अपेक्षितम्।

(१) वेदः

पञ्चमं प्रश्नपत्रम् (पेपर कोड 0761)

सेमेस्टर— 3

अंका:

इकाई—1—2 अदृष्ट — गद्य — पद्य — व्याख्या	80
आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

सेमेस्टर— 4

इकाई— 3—4 निबन्धः	80
आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

षष्ठं प्रश्नपत्रम् (पेपर कोड 0762)

सेमेस्टर— 3

इकाई— 1 ऋग्वेद संहिता मंडल 7, सूक्त 1—10	40
इकाई— 2 ऋग्वेद संहिता मंडल 7, सूक्त 11—20	40
आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

सेमेस्टर— 4

इकाई— 3 ऋग्वेद संहिता मंडल 10, सूक्त 1—20, प्रकाशक — वौखम्बा संस्कृत सीरीज ऑफिस वाराणसी ।	40
इकाई— 4 ऐतरेय ब्राह्मण (प्रथम पत्रिजका मात्रम्), प्रकाशक — हिन्दी साहित्य सम्मेलन प्रयाग	40
आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

सप्तमं प्रश्नपत्रम् (पेपर कोड 0763)

सेमेस्टर— 3

इकाई— 1 माध्यनिदन संहिता — नमस्ते रुद्रमन्यवे (षोडशोऽध्यायः)	40
इकाई— 2 माध्यनिदन संहिता — वाजश्चमे प्रसवश्चमे (अष्टादशोऽध्यायः)	40
आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

सेमेस्टर- 4

इकाई- 3	शतपथ ब्राह्मण (प्रथमकाण्डस्य षष्ठाध्यायतः काण्डसमाप्तिपर्यन्तम्)	40
इकाई- 4	कात्यायन शुल्वसूत्रम्	40
	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

अष्टमं प्रश्नपत्रम् (पेपर कोड 0764)

सेमेस्टर- 3

इकाई- 1	अथवर्वेद शौनकीय संहिता प्रथम काण्ड मात्रम्	40
इकाई- 2	अथवर्वेद शौनकीय संहिता द्वितीय काण्ड मात्रम्	40
	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

सेमेस्टर- 4

इकाई- 3	निरुक्तम् (दशम – एकादश – अध्यायौ)	40
इकाई- 4	निरुक्तम् (द्वादश – त्र्योदश – चतुर्दश – अध्यायाः)	40
	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

व्याकरणम्

पञ्चममं प्रश्नपत्रम् (पेपर कोड 0761)

वेदवद् भविष्यति

षष्ठं प्रश्नपत्रम् (पेपर कोड 0765)

सेमेस्टर- 3

इकाई- 1	व्याकरण महाभाष्यम् पतंजलिविरचितम् (7 – आहिनकम्)	40
इकाई- 2	व्याकरण महाभाष्यम् पतंजलिविरचितम् (8 – आहिनकम्)	40
	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

सेमेस्टर- 4

इकाई- 3	व्याकरण महाभाष्यम् पतंजलिविरचितम् (9 – आहिनकम्)	40
इकाई- 4	वाक्यपदीयम् भर्तृहरिविरचितम् (ब्रह्मकाण्डम्) प्रकाशक – चौखम्बा विद्याभवन चौक , वाराणसी	40
	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

सहायक ग्रन्थः – 1. व्याकरण महाभाष्यम् पतंजलिविरचितम् (1–9 आहिनकपर्यन्तम्) चारुदेव शास्त्री हि. व्याख्या ।

2. काशिका न्यास पदमंजरी संहिता प्रथमो भागः , प्राच्यभारती प्रकाशन वाराणसी ।

सप्तमं प्रश्नपत्रम् (पेपर कोड 0766)

सेमेस्टर- 3

इकाई- 1	परिभाषेन्दुशेखरः नागेशभट्टविरचितः(प्रथमप्रकरणं पूर्वार्द्धम् आदितः 18 कवचिदेकदेश परिभाषापर्यन्तम्)	40
इकाई- 2	परिभाषेन्दुशेखरः नागेशभट्टविरचितः(प्रथमप्रकरणं उत्तरार्द्ध 19 भाव्यमानेन इति परिभाषातः एकदेश विकृतमन्यवत् – परिभाषापर्यन्तम्)	40
	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

सेमेस्टर- 4

इकाई - 3	परिभाषेन्दुशेखरः नागेशभट्टविरचितः(द्वितीयप्रकरणं) पूर्वार्पणित्यान्तरंगापवादतः वर्णादंगावलीयो भवति – परिभाषापर्यन्तम् तन्त्र 2 पूर्वार्द्धम् , प्रकाशक – चौखम्बा विद्याभवन चौक , वारणसी	40
इकाई - 4	परिभाषेन्दुशेखरः नागेशभट्टविरचितः(द्वितीयप्रकरणं) अकृतव्यूहा इति परिभाषातः उभयनिर्देशपंचमी निर्देशो वलीयान् परिभाषापर्यन्तं तन्त्र 2 उत्तरार्द्धम्, आन्तरिक मूल्यांकनम्	40

सहायक ग्रन्थः – 1. परिभाषेन्दुशेखरः नागेशभट्टविरचितः
2. पारिभाषिक प्रकाशनम्

अष्टमं प्रश्नपत्रम् (पेपर कोड 0767)

सेमेस्टर- 3

इकाई- 1	व्याकरणेतिहासः – व्याकरणप्रादुर्भावः पाणिने: प्रागनुलिखितवैयाकरणः	40
इकाई - 2	पाणिने: प्रागुलिखितवैयाकरणः , पाणिनि:	40
	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

सेमेस्टर- 4

इकाई- 3	कात्यायन पतंजलिकालिक वैयाकरणः , कात्यायनः पतंजलिः च	40
इकाई- 4	नव्याः प्राचीनाश्च वैयाकरणः	40
	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

सहायक ग्रन्थः– 1.	पाणिनि कालीन भारतवर्ष – वासुदेव शरण अग्रवाल , बिहार राष्ट्रभाषा परिषद पटना।
2.	पतंजलि कालीन भारतवर्ष – प्रभुदयाल अग्निहोत्री , बिहार राष्ट्रभाषा परिषद पटना।
3.	संस्कृत व्याकरण शास्त्र का इतिहास भाग 1–3 पं. युधिष्ठिर मीमांसक। रामलाल कपूर ट्रस्ट, बहालगढ जिला सोनीपत (हरियाणा)।
4.	संस्कृत शास्त्रों का इतिहास – पं. बलदेव उपाध्याय, शारदा प्रकाशन वाराणसी।
5.	संस्कृत व्याकरण में गण पाठ की परम्परा और आचार्य पाणिनि , डॉ. कपिल देव द्विवेदी, रामलाल कपूर ट्रस्ट, बहालगढ जिला सोनीपत (हरियाणा)।
6.	अर्थ विज्ञान और व्याकरण दर्शन, डॉ. कपिल देव द्विवेदी, हिन्दुस्तानी दर्शन अकादमी इलाहबाद।

साहित्यम्

पञ्चमं प्रश्नपत्रम् (पेपर कोड 0761)

वेदवद् भविष्यति

षष्ठं प्रश्नपत्रम् (पेपर कोड 0768)

सेमेस्टर- 3

इकाई- 1	रसगंगाधरः पंडितराजजगन्नाथविरचितः (प्रथमाननम् रसनिरूपणान्तः)	40
इकाई- 2	धन्यालोकः आनन्दवर्धनविरचितः (3-4 उद्योतौ)	40
	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

सेमेस्टर- 4

इकाई- 3	रसगंगाधरः पंडितराजजगन्नाथविरचितः (प्रथमाननम् गुणप्रकरणमात्रम्)	40
इकाई- 4	विकमांकदेवचरितम् महाकाव्यम् (प्रथमसर्गः)	40
	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

सप्तमं प्रश्नपत्रम् (पेपर कोड 0769)

सेमेस्टर- 3

इकाई- 1	धन्यालोकः आनन्दवर्धनविरचितः (1 उद्योतः)प्रकाशक — ज्ञानमण्डल लिमिटेड , वाराणसी 40	40
इकाई- 2	धन्यालोकः आनन्दवर्धनविरचितः (2 उद्योतः)प्रकाशक — ज्ञानमण्डल लिमिटेड , वाराणसी 40	40
	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

सेमेस्टर- 4

इकाई- 3	रामायणम्यू भोजकृतं सम्पूर्णम्	40
इकाई- 4	व्यक्तिविवेकः महिमभट्टविरचितः (प्रथमविमर्शः)	40
	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

अष्टमं प्रश्नपत्रम् (पेपर कोड 0770)

सेमेस्टर- 3

इकाई- 1	रसगंगाधरः पंडितराजजगन्नाथविरचितः (द्वितीयाननम् उपमालंकारतः उदाहरणालंकारपर्यन्तम्)	40
इकाई- 2	रसगंगाधरः पंडितराजजगन्नाथविरचितः (द्वितीयाननम् स्मरणालंकारतः उत्त्रेक्षालंकारपर्यन्तम्)	40
	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

सेमेस्टर- 4

इकाई- 3	काव्यादर्शः (प्रथमपरिच्छेदः)	40
इकाई- 4	काव्य निर्माण शक्ति प्रदर्शनम् (ललितगद्यपद्यरचना)	40
	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

सहायक ग्रन्थ: 1. काव्यकल्पनावृत्तिः अमरचन्द्रकृता प्रकाशक –चौखम्बा संस्कृत सीरीज ऑफिस वाराणसी ।

ज्योतिषम्

पंचमप्रश्नपत्रम्(पेपरकोड 0761)

वेदवत् भविष्यति

षष्ठं प्रश्नपत्रम्(पेपरकोड 0771)

सेमेस्टर– 3

इकाई– 1–2 सिद्धान्तशिरोमणि: , पूर्वार्द्धम् , उत्तरार्धम् (गोलाध्यायः ग्रहण वासनाधिकारान्तः)	80
आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

सेमेस्टर– 4

इकाई– 3–4 सिद्धान्ततत्त्वविवेकः, पूर्वार्द्धम् , उत्तरार्धम् (..... ज्योतिषिसाधनान्तः)प्रकाशक –चौखम्बा संस्कृत सीरीज ऑफिस वाराणसी ।	80
आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

सप्तमं प्रश्नपत्रम्(पेपरकोड 0772)

सेमेस्टर– 3

इकाई– 1–2 सूर्यसिद्धान्तः , पूर्वार्द्धम् , उत्तरार्धम् (आदितः त्रिप्रश्नाधिकारान्तो भागः)	80
आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

सेमेस्टर– 4

इकाई– 3 सारावली (ग्रहचाराध्यायान्तः)	40
इकाई– 4 भारतीय कुण्डली विज्ञानम् (प्रथमो भागः)	40
आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

अष्टमं प्रश्नपत्रम्(पेपरकोड 0773)

सेमेस्टर– 3

इकाई– 1–2 सिद्धान्तशिरोमणि: , पूर्वार्द्धम् , उत्तरार्धम् (गणिताध्यायः)	80
आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

सेमेस्टर– 4

इकाई– 3 रमलनवरत्नम्	40
इकाई– 4 जातकालंकारः गणेशदैवज्ञः विरचितः	40
आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

दर्शनम्

पंचमप्रश्नपत्रम्

वेदवत् भविष्यति

षष्ठं प्रश्नपत्रम्

सेमेस्टर- 3

इकाई - 1	प्रश्नस्तपादभाष्यम् (पूर्वार्द्धम्)	40
इकाई - 2	प्रश्नस्तपादभाष्यम् (उत्तरार्द्धम्)	40
	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

सेमेस्टर- 4

इकाई- 3	न्यायसूत्रम् (पूर्वार्द्धम्)	40
इकाई- 4	न्यायसूत्रम् (उत्तरार्द्धम्)	40
	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

सप्तमं प्रश्नपत्रम्

सेमेस्टर- 3

इकाई - 1	पातंजलयोगसूत्रम् व्यासभाष्यसहितम् (पूर्वार्द्धम्)	40
इकाई - 2	पातंजलयोगसूत्रम् व्यासभाष्यसहितम् (उत्तरार्द्धम्)	40
	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

सेमेस्टर- 4

इकाई- 3	छान्दोग्योपनिषद् (पूर्वार्द्धम्)	40
इकाई- 4	छान्दोग्योपनिषद् (उत्तरार्धम्)	40
	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

अष्टमं प्रश्नपत्रम्

सेमेस्टर- 3

इकाई- 1	ब्रह्मसूत्रम् बादरायणप्रणीतम् (पूर्वार्द्धम्)	40
इकाई- 2	ब्रह्मसूत्रम् बादरायणप्रणीतम् शांकरभाष्यसहितम् (उत्तरार्धम्) तृतीयाध्यायमात्रम्	40
	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

सेमेस्टर- 4

इकाई- 3	वेदान्तसारः	40
इकाई- 4	अर्थसंग्रहः लौगाक्षिभास्करविरचितः	40
	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

पुराणोत्तिहासः

पंचमप्रश्नपत्रम्

वेदवत् भविष्यति

षष्ठं प्रश्नपत्रम्

सेमेस्टर- 3

इकाई- 1	श्रीमद्भागवतम् (एकादश स्कन्धम्)	40
इकाई- 2	श्रीमद्भागवतम् (द्वादश स्कन्धम्)	40
	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

सेमेस्टर- 4

इकाई- 3	शिवपुराणम् वायवीयसंहिता (पूर्व भागः)	40
इकाई- 4	शिवपुराणम् वायवीयसंहिता (उत्तर भागः)	40
	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

सप्तम प्रश्नपत्रम्

सेमेस्टर- 3

इकाई- 1	शाणिडल्यभवित्सूत्रम् नारायणीर्थटीकासहितम्,प्रकाशक—चौखम्बा संस्कृत सीरीज ऑफिस वाराणसी	40
इकाई - 2	सनत्सुजातीयम् भाष्यसहितम् , प्रकाशक –चौखम्बा संस्कृत सीरीज ऑफिस वाराणसी ।	40
	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

सेमेस्टर- 4

इकाई- 3	पातंजलयोगसूत्रम् भोजवृत्तिसहितम् (पूर्वार्द्धम्) प्रकाशक – वैदिक मुद्रणालय अजमेर	40
इकाई- 4	पातंजलयोगसूत्रम् भोजवृत्तिसहितम् (उत्तरार्धम्)प्रकाशक – वैदिक मुद्रणालय अजमेर	40
	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

अष्टम प्रश्नपत्रम्

सेमेस्टर- 3

इकाई- 1	महाभारतम् अध्यायाः 59–90 राजधर्मः 130 अध्यायः	40
इकाई- 2	महाभारतम् अध्यायाः 91–113	40
	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

सेमेस्टर- 4

इकाई- 3	मोक्षधर्माः 174–195 अध्यायाः	40
इकाई- 4	मोक्षधर्माः 231–264 अध्यायाः	40
	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

धर्मशास्त्रम्

पंचमप्रश्नपत्रम्

वेदवत् भविष्यति

षष्ठ प्रश्नपत्रम्

सेमेस्टर- 3

इकाई- 1	व्यवहारमूखः (पूर्वार्द्धम्) , प्रकाशक –चौखम्बा संस्कृत सीरीज ऑफिस वाराणसी ।	40
इकाई- 2	व्यवहारमूखः (उत्तरार्द्धम्) , प्रकाशक –चौखम्बा संस्कृत सीरीज ऑफिस वाराणसी ।	40
	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

सेमेस्टर- 4

इकाई – 3	वीरभित्रोदयः (पूर्वार्द्धम्) , प्रकाशक –चौखम्बा संस्कृत सीरीज ऑफिस वाराणसी ।	40
इकाई – 4	व्यवहारप्रकाशे दायभागः , प्रकाशक –चौखम्बा संस्कृत सीरीज ऑफिस वाराणसी ।	40
	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

सप्तमं प्रश्नपत्रम्

सेमेस्टर- 3

इकाई- 1	पुरुषार्थचिन्तामणिः (भाग: 1) , प्रकाशक –चौखम्बा संस्कृत सीरीज ऑफिस वाराणसी ।	40
इकाई- 2	पुरुषार्थचिन्तामणिः (भाग: 2) , प्रकाशक –चौखम्बा संस्कृत सीरीज ऑफिस वाराणसी ।	40
	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

सेमेस्टर- 4

इकाई- 3	पुरुषार्थचिन्तामणिः (भाग: 3) , प्रकाशक –चौखम्बा संस्कृत सीरीज ऑफिस वाराणसी ।	40
इकाई- 4	पुरुषार्थचिन्तामणिः (भाग: 4) , प्रकाशक –चौखम्बा संस्कृत सीरीज ऑफिस वाराणसी ।	40
	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

अष्टमं प्रश्नपत्रम्

सेमेस्टर- 3

इकाई – 1	दत्तकमीमांसा नन्दपण्डितविरचिता (पूर्वार्द्धम्), प्रकाशक—चौखम्बा संस्कृत सीरीज ऑफिस वाराणसी 40	40
इकाई – 2	दत्तकमीमांसा नन्दपण्डितविरचिता (उत्तरार्द्धम्), प्रकाशक—चौखम्बा संस्कृत सीरीज ऑफिस वाराणसी 40	40
	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20

सेमेस्टर- 4

इकाई- 3	षडशीति: शुद्धिचन्द्रिकासहिता (पूर्वार्द्धम्) , प्रकाशक—चौखम्बा संस्कृत सीरीज ऑफिस वाराणसी	40
इकाई- 4	षडशीति: शुद्धिचन्द्रिकासहिता (उत्तरार्द्धम्) , प्रकाशक—चौखम्बा संस्कृत सीरीज ऑफिस वाराणसी	40
	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20